

**OT - Optima
Telekom d.d.
Konsolidirano
izvješće Grupe za
prvo polugodište i
drugi kvartal
2016. godine**

20
16

Optima
TELEKOM

I. Poslovni i financijski pregled	6
1 Uvod	7
2 Izjava predsjednika Uprave	8
3 Pregled tržišta	9
4 Gospodarsko okruženje	9
5 Regulatorno okruženje	10
6 Poslovni pokazatelji i segmenti	11
a Segment rezidencijalne prodaje	11
b Segment poslovne prodaje	12
c Razvoj infrastrukture, optičke mreže I internih servisa	13
7 Financijski rezultati Grupe	15
a Konsolidirani prihodi	16
b Dobit prije kamata, oporezivanja i amortizacije – EBITDA	16
c Neto dobit/(gubitak)	16
d Kapitalna ulaganja u 2016. godini	16
e Upravljanje rizicima	17
II. Financijska izvješća grupe	18
1 Račun dobiti i gubitka	19
2 Bilanca stanja	20
3 Novčani tijek	21
III. Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja	22

Korporativno upravljanje i osnovni podaci

NADZORNI ODBOR

Siniša Đuranović — PREDSEDNIK
Ariana Bazala-Mišetić — ZAMJENICA PREDSEDNIKA
Marina Brajković — ČLANICA
Jasenka Anica Kreković — ČLANICA
Marko Makek — ČLAN
Ana Hanžeković — ČLANICA
Rozana Grgorinić — ČLANICA
Maša Serdinšek — ČLANICA
Ivica Hunjek — ČLAN, PREDSTAVNIK RADNIKA

UPRAVA DRUŠTVA

Zoran Kežman — PREDSEDNIK
Irena Domjanović — ČLANICA
Mirela Šešerko — ČLANICA
Tomislav Tadić — ČLAN

IBAN

HR3023600001101848050
Zagrebačka banka d.d. Zagreb
Trgovački sud u Zagrebu

OIB

36004425025

MBS

040035070

MB

0820431

TEMELJNI KAPITAL

635.568.080,00 HRK

BROJ DIONICA

63.556.808, svaka nominalnog iznosa
od 10,00 HRK

Optima Telekom članice Grupe i regionalni centri

Središnjica — uprava društva

OT-Optima Telekom d.d.
Bani 75a, Buzin
10 000 Zagreb, Hrvatska
TEL +385 1 54 92 699
FAX +385 1 54 92 019

Članice Optima telekom Grupe:
— Optima direct d.o.o,
Trg Josipa Broza Tita 1, 52460 Buje
— OT-Optima Telekom d.o.o, Ulica 15. maja
21, 6 000 Koper, Republika Slovenija
— Optima telekom za upravljanje
nekretninama i savjetovanje d.o.o., Bani
75a, 10 000 Zagreb

Regija zapad

OT-Optima Telekom d.d.
Andrije Kačića Miošića 13
51 000 Rijeka, Hrvatska
TEL +385 51 492 799
FAX +385 51 492 709
OT Centar
TEL +385 51 554 651

Regija istok

OT-Optima Telekom d.d.
Vinkovačka 2
31 000 Osijek, Hrvatska
TEL +385 31 492 999
FAX +385 31 210 459

Regija sjever

OT-Optima Telekom d.d.
Bani 75a, Buzin
10 000 Zagreb, Hrvatska
TEL +385 1 54 92 301
FAX +385 1 54 92 309

Regija jug

OT-Optima Telekom d.d.
Vinkovačka ulica 19
21 000 Split, Hrvatska
TEL +385 21 492 899
FAX +385 21 492 829

OT Centar

7. domobranske pukovnije 1/3, Zadar
TEL +385 23 492 860
Ivana Matijaševića 14, Dubrovnik
TEL +385 20 220 640

I. **Poslovni i financijski pregled**

Uvod

I. 1

Korporativna kultura Optime, novi brand te vrijednosti koje Društvo promiče i podržava u svom poslovanju putem inovativnosti, brige o lokalnoj zajednici i uspostavljenih čvrstih veza, odražavaju se kroz djelovanje svih zaposlenika sa srcem, a što su prepoznali i naši vjerni korisnici.

U promatranom razdoblju Društvo je nastavilo sa urednim ispunjavanjem obveza preuzetih Nagodbom u predstečajnom postupku, poslovni broj Stpn-354/13 Trgovačkog suda u Zagrebu.

Tako je izvršena isplata pete rate po osnovi tražbine prema dobavljačima temeljem ugovora za kupnju roba i usluga i prema Republici Hrvatskoj i tijelima javne uprave po osnovi zakonom propisanih davanja, koja nisu unesena u temeljni kapital društva, a koja obveza je dospjela i uredno podmirena dana 30. lipnja 2016. godine.

Nadalje, Društvo je 30. svibnja 2016. godine također izvršilo podmirenje četvrte rate ka-

mata na obveznice, vrijednosni papir ОПТЕ-О-142А издаватеља от-Optima Telekom d.d., a temeljem Terminskog plana SKDD-a od dana 06.05.2016. godine.

O svim radnjama vezanim uz izvršenje obveza preuzetih Nagodbom, Društvo pravovremeno i na transparentan način izvješćuje javnost sukladno odredbi članka 70 stavak 4 Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi.

U promatranom polugodišnjem razdoblju, promjena u upravljačkim tijelima Društva nije bilo, a redovna Glavna skupština održana je 26.04.2016. godine.

Osim putem internet stranice Fina-e u svezi pitanja vezanih uz provedbu predstečajne Nagodbe, Društvo pravovremeno i transparentno izvještava javnost o izvršenim obvezama u skladu s propisima iz područja tržišta kapitala.

I.2

Izjava predsjednika Uprave

Ostvarivanje dobrih rezultata Optima Telekoma smo nastavili i u drugom kvartalu ove godine. Ostvarili smo daljnji rast prihoda što je rezultat naših tržišnih aktivnosti i usmjerenosti na razvoj usluga i inovacije, s ciljem zadovoljenja svih potreba naših korisnika, a ujedno smo zahvaljujući rastu prihoda i dodatnim uštedama, u ovom tromjesečju ostvarili i 1,8% bolju EBITDA prije jednokratnih stavki u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Nakon niza novosti kojima smo obogatili ponudu usluga i paketa za rezidencijalne korisnike, u prethodnom smo se periodu posvetili proširenju i unaprjeđenju portfelja usluga i rješenja za poslovne korisnike. Tako smo od početka ove godine korisnicima u mogućnosti pružiti i ICT rješenja te smo na taj način pokrili izuzetno široki spektar potreba korisnika u sferi telekomunikacijskih i IT tehnologija. Veseli nas što korisnici jako dobro reaguju na novitete u našoj ponudi te nam je to dodatan motiv za daljnja unaprjeđenja.

Zoran Kežman,
Predsjednik Uprave

Pregled tržišta

I.3

Tržište nepokretne telefonije

Na tržištu nepokretne telefonije u Hrvatskoj bilježimo negativan trend korištenja usluge. Ukupan odlazni promet (u minutama) svih operatora nepokretne javne komunikacijske mreže u prvom kvartalu 2016. godine je u odnosu na prethodni kvartal manji za 3,6%, dok su prihodi također pali za 6,4%.

Ovaj negativni trend na tržištu nepokretne telefonije prisutan je već dulje vrijeme te se predviđa da će se nastaviti i u budućnosti. Odnos ukupnog odlaznog prometa (u minutama) svih operatora nepokretne javne komunikacijske mreže prvog kvartala 2015. i prvog kvartala 2016. je negativan za 11,5 %, dok odnos parametra maloprodajnog prihoda također bilježi značajan pad od 13,0%.

Tržište širokopojasnog pristupa

U prvom kvartalu 2016. nastavlja se trend rasta korištenja usluga širokopojasnog pristupa internetu putem nepokretnih mreža. U od-

nosu na četvrti kvartal 2015. broj priključaka širokopojasnog pristupa putem nepokretnih mreža u prvom kvartalu 2016. povećao se za 1,0%, no prihodi su zabilježili blagi pad od 1,2%.

U odnosu na prvi kvartal prethodne godine, broj priključaka širokopojasnog pristupa putem nepokretnih mreža u prvom kvartalu 2016. bilježi povećanje od 4,3%. Prihodi su istodobno pali za 1,4 %.

Tržište IPTV-a

Tržište televizije utemeljene na internetskom protokolu (IPTV) također bilježi rast. Ukupan broj priključaka u prvom kvartalu 2016. veći je za 0,1% u odnosu na prethodni kvartal iz 2015.

Kada se ukupan broj priključaka usporedi na razini prvog kvartala 2015. i prvog kvartala 2016, on pokazuje smanjenje od 0,8%.

Gospodarsko okruženje

I.4

Bruto domaći proizvod kroz prethodnu godinu kretao se sukladno očekivanjima. Ostvaren je rast na godišnjoj razini od 1,9%, što je stopu rasta za cijelu godinu zadržalo na razini 1,6%. Rast je najviše potaknut izvozom roba i usluga, osobito robnim izvozom, bilježi se i rast domaće potražnje, a zahvaljujući izmjenama u porezu na dohodak povećana je i osobna potrošnja. Blago raste i državna potrošnja, a bilježi se i lagani oporavak investicija u fiksni kapital.

Iako su za tekuću godinu očekivanja relativno pesimistična jer se procjenjuje da bi rast mogao biti manji od prošlogodišnjeg, uz niz nepoznanica, među kojima je i pitanje sastava nove Vlade i mogućih reformi, kretanja cijene nafte ili nastavka geopolitičkih napetosti, prognoziranje za 2016. godinu je izrazito nezahvalno.

Broj nezaposlenih i dalje se kreće uobičajenom sezonskom matricom: izvan sezone nema zapošljavanja u turizmu, broj nezaposlenih je već osmi mjesec za redom u porastu.

Aktivno radno stanovništvo kreće se na rekordno niskim razinama i ima tendenciju pada. To pretpostavlja da se značajan dio odljeva nezaposlenih prelijeva u neaktivno stanovništvo, u ekonomsku emigraciju i/ili u sivu ekonomiju.

U ožujku 2016. potrošačke su cijene bile za 1,7% niže nego prije godinu dana, pri čemu je realna bruto plaća porasla na godišnjoj razini za 3,8%, a neto plaća za 3,3%. Time je nastavljen trend rasta plaća, ali, za razliku od situacije u prošloj godini, ove se godine, zbog prestanka utjecaja baznoga učinka promjena u oporezivanju dohotka, bilježi nešto dinamičniji rast bruto plaće u odnosu na neto plaću

Nakon sezonski uobičajenog slabljenja kune tijekom siječnja, naredna tri mjeseca obilježena su jačanjem kune u odnosu na EUR. Zbog toga je kuna na kraju travnja vrijedila 2,1% više nego na početku godine te istodobno 1,5% više nego na kraju travnja prošle godine.

Tri mjeseca nakon stupanja na snagu novoga Stečajnog zakona, vidljivi su pomaci u statistici neizvršenih osnova koje objavljuje Fina. Krajem veljače evidentirano je bilo 36,5 tisuća blokiranih poslovnih subjekata s nešto više od 22 milijarde kuna duga, sto je u odnosu na stanje

prije godinu dana, pad za 23,9% odnosno za 6,9 milijardi kuna. Ovime je nastavljeno kretanje vrijednosti neizvršenih obveza duž blago položene padajuće krivulje, treću uzastopnu godinu.

I.5 Regulatorno okruženje

S obzirom da je Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje u tekstu: HAKOM) u prethodnom izvještajnom razdoblju donijela konačne odluke u svim postupcima analize mjerodavnih tržišta, u ovom izvještajnom razdoblju HAKOM je pokrenuo više postupaka izmjene iznosa veleprodajnih cijena HT-a, kao operatera sa značajnom tržišnom snagom, a čije veleprodajne usluge Društvo koristi u svrhu pružanja maloprodajnih usluga svojim krajnjim korisnicima.

Tako je HAKOM temeljem ažuriranog troškovenog modela izračunao novu veleprodajnu cijenu mjesečne naknade za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (dalje u tekstu: ULL) u iznosu od 49,53 kn, a ista će biti u primjeni od 1. siječnja 2017. godine. HAKOM je izračunao novu veleprodajnu cijenu mjesečne naknade za uslugu veleprodajnog širokopolasnog pristupa te je o prijedlogu odluke pokrenuo postupak javne rasprave. Predložene mjesečne naknade su niže od trenutnih, dok je naknada za uslugu veleprodajnog širokopolasnog pristupa u slučaju kada krajnji korisnik ostvaruje osnovni pristup mreži putem operatora korisnika (dalje u tekstu: NBSA usluga) izračunata u odnosu na novu cijenu ULL usluge koja će biti u primjeni od 1. siječnja 2017. godine. HAKOM je ujedno izračunao nove cijene mjesečnih naknada za uslugu veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa, cijene usluge za vršavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji, te cijene

usluge započinjanja poziva u javnoj nepokretnoj komunikacijskoj mreži operatora HT-a te o prijedlozima odluka pokrenuo postupke javnih rasprava. Na prijedlog HT-a, HAKOM je pokrenuo i postupak izmjene cijene usluge najma korisničke linije (dalje u tekstu: WLR usluge). Nove cijene WLR usluge HT je izračunao na temelju metode „maloprodajna cijena minus“ propisane odlukom HAKOM-a o Analizi tržišta pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji od 5. studenoga 2014. (KLASA: UP/I-344-01/14-03/05; URBROJ: 376-11-14-14).

U idućem izvještajnom razdoblju očekuje se donošenje konačnih odluka o cijenama veleprodajnih usluga. Društvo će, ovisno o sadržaju tih odluka, prilagoditi svoju tržišnu strategiju i nastup, kako bi optimiralo utjecaj tih odluka na financijsko poslovanje društva u narednom razdoblju.

Od važnijih izmjena važećih propisa iz područja elektroničkih komunikacija valja istaknuti Izmjene i dopune Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga. Izmjene i dopune tiču se korisničkih prava i obveza operatora, a biti će u primjeni u idućem izvještajnom razdoblju. Izuzetak je obveza operatora da korisnicima osiguraju minimalnu brzinu širokopolasnog pristupa internetu od 70 posto maksimalno ugovorene brzine za sve usluge ugovorene od 1. siječnja 2017. godine.

Poslovni pokazatelji i segmenti

I. 6

Broj korisnika	30.06.2016	31.03.2016	30.06.2016/ 31.03.2016	30.06.2015	30.06.2016 30.06.2015
Poslovni					
JGU	15.605	15.720	-0,7%	15.562	0,3%
IPTV	1.100	1.077	2,1%	1.033	6,5%
Internet	11.890	11.867	0,2%	10.873	9,4%
Data	1.401	1.401	0,0%	1.200	16,8%
Rezidencijalni					
JGU	139.717	139.697	0,0%	136.284	2,5%
IPTV	28.785	28.482	1,1%	23.925	20,3%
Internet	89.423	88.790	0,7%	84.959	5,3%

NAPOMENA: 1

a. Segment rezidencijalne prodaje

Značajne uštede koje su tijekom godine ostvarene kroz program operativnog restrukturiranja, omogućile su Optimi Telekom investiranje u marketinške i prodajne aktivnosti usmjerene na smanjenje odljeva postojećih korisnika i povećanje priljeva novih korisnika.

Zahvaljujući tome, u rezidencijalnom segmentu ostvaren je uspjeh u pogledu razvoja korisničke baze za sve tipove usluga, dok je značajno povećanje prihoda ostvareno na području širokopojasnog pristupa Internetu i IPTV usluge.

U odnosu na broj rezidencijalnih korisnika nepokretne javne govorne usluge u drugom kvartalu 2015, Optima Telekom drugi kvartal 2016. završava s rastom broja korisnika od 2,5%, dok u drugom kvartalu 2016. u odnosu na prvi kvartal 2016. baza rezidencijalnih korisnika nepokretne javne govorne usluge ostaje stabilna. Međutim, negativan trend razvoja prihoda od nepokretne javne govorne usluge na nivou cijelog tržišta se odražava i na razvoj Optiminog prihoda. Tako je prihod od rezidencijalnih korisnika nepokretne javne govorne usluge u drugom kvartalu 2016. niži za 14,9% u odnosu na drugi kvartal 2015., a za 5,2% niži u odnosu na prvi kvartal 2016. Međutim, uzevši u obzir kretanje prihoda u prvoj

1

Podaci koje dostavljamo razlikuju u odnosu na ranije podatke objavljene u financijskim izvješćima Društva za 2015. godinu, a razlikuju se isključivo u pogledu podataka o broju korisnika. To je posljedica okolnosti koje su nastupile nakon objave financijskih izvještaja, a koje su se odrazile na izvještavanje.

Naime, u strukturi pružanja usluga krajnjim korisnicima dolazi do promjene u pogledu korištene veleprodajne usluge te se umjesto ranije prakse realizacije usluga korištenjem ULL ili WLR+CPS+BSA veleprodajnih usluga, nove usluge realiziraju korištenjem ULL ili NBSA veleprodajne usluge. U slučajevima kada se JGU realizira preko ULLa ili putem veleprodajne WLR+CPS ili WLR+CPS+BSA usluge, prihod od pristupa JGU je uključen u kategoriju prihoda od JGU, međutim, u slučajevima kada se govorna usluga realizira korištenjem veleprodajne NBSA usluge, prihod od pristupa se alocira i izvještava u kategoriji Internet prihoda, budući je cijela usluga (i govorna usluga i usluga Inteneta) realizirana putem širokopojasnog pristupa Internetu. Bez obzira na korištenu veleprodajnu uslugu, prihod ostvaren od minuta razgovora uvijek se izvještava kao prihod od JGU.

polovici 2015. godine, vidljivo je da je Optima u 2016. godini usporila pad prihoda u ovom segmentu u odnosu na pad prihoda u prethodnim razdobljima, upravo zahvaljujući pozitivnom razvoju korisničke baze.

U segmentu širokopojasnog pristupa internetu, Optima bilježi daljnji rast prihoda i broja korisnika. U drugom kvartalu 2016. godine prihod od širokopojasnog pristupa internetu povećan je za 20,8% u odnosu na drugi kvartal 2015., a za 3,7% u odnosu na prvi kvartal 2016. Istovremeno, broj korisnika je također narastao i to za 5,3% u odnosu na drugi kvartal 2015., a za 0,7% u odnosu na prvi kvartal 2016. I u IPTV segmentu rezidencijalnih korisnika zabilježen je porast broja korisnika, kako na godišnjoj tako i na kvartalnoj razini. Na godišnjoj razini, bilježi se značajan porast broja korisnika za 20,3% uz povećanje prihoda od 11,2%. U odnosu na prvi kvartal 2016., zabilježen je rast broja korisnika od 1,1%, dok je prihod viši za 5,5%.

b. Segment poslovne prodaje

Prvo polugodište 2016. godine u poslovnoj prodaji pokazuje nastavak pozitivnih trendova uslijed provedene reorganizacije, ciljanih aktivnosti svih prodajnih kanala kako na povećanje priljeva novih korisnika tako i na povećanje vrijednosti usluga u postojećoj korisničkoj bazi, a osobito u segmentu ključnih poslovnih korisnika.

U odnosu na broj priključaka javne govorne usluge poslovnih korisnika u drugom kvartalu 2015, Optima Telekom drugi kvartal 2016. završava sa blagim porastom priključaka od 0,3% uz pad prihoda od 6,9%. Negativni trendovi u segmentu poslovnih korisnika nepokretne javne govorne usluge bilježe se i na nacionalnoj razini što je glavni razlog negativnog trenda i unutar Optima Telekoma. Nastavak negativnog trenda u segmentu nepokretne javne govorne usluge na nacionalnoj razini predviđa se i u budućnosti. Povećanje prihoda od 2,2% u drugom kvartalu 2016. u odnosu na prvi kvartal 2016. je prvenstveno rezultat sezonskih efekata.

U segmentu širokopojasnog pristupa internetu u odnosu na drugi kvartal 2015. bilježimo

rast broja priključaka za 9,4%, te rast prihoda od 14,4%. U skladu s trendom širenja tržišta i sve veće potražnje za većim brzinama u ovom segmentu, Optima Telekom u drugom kvartalu 2016, u odnosu na prvi kvartal 2016, bilježi povećanje prihoda za 6,5% uz stabilan broj priključaka što je rezultat aktivnosti usmjerenih na povećanje vrijednosti usluga u postojećoj korisničkoj bazi.

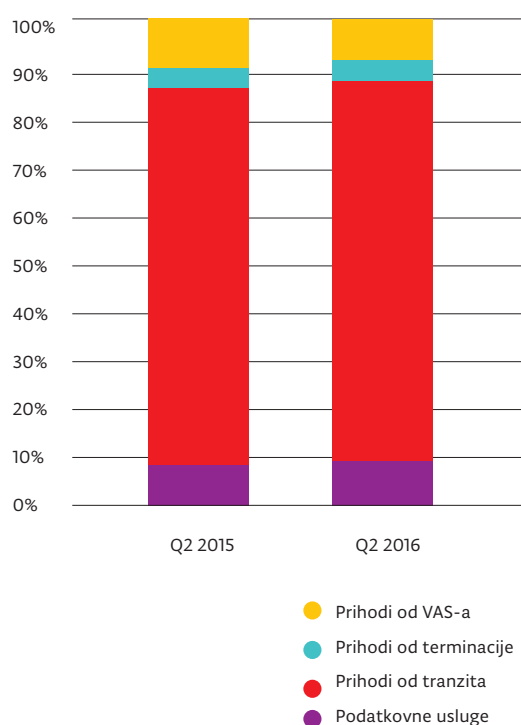
U segmentu podatkovnih usluga zabilježen je značajan porast broja priključaka za 16,8%, te rast prihoda za 22,2% u odnosu na drugi kvartal 2015. Pozitivne trendove bilježimo i u odnosu na prvi kvartal 2016. godine, s rastom prihoda od 1,8%, zahvaljujući kraju realizacije velikih projekata povezivanja lokacija ključnih korisnika u privatne podatkovne mreže, sukladno potrebama poslovanja, organizacije i unapređenja infrastrukture.

Tijekom drugog kvartala 2016 godine u poslovnoj prodaji su pokrenute aktivnosti ponude ICT rješenja poslovnim korisnicima u suradnji sa nekoliko renomiranih partnera te je ostvaren prihod od 0,8 mil HRK. U budućem razdoblju radit će se na širenju interne organizacije i partnerske mreže kako bi mogli odgovoriti na sve zahtjeve tržišta te kako bi mogli ponuditi što širi spektar inovativnih rješenja postojećim i novim poslovnim korisnicima.

U prvih šest mjeseci 2016. godine prihod od prodaje veleprodajnih usluga porastao je za 8,6% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Pritom je prihod od prodaje veleprodajnih govornih usluga (tranzita) porastao 8,9%. Ovaj porast uzrokovan je regulatornim promjenama koje su stupile na snagu 1. travnja 2015 godine tj. deregulacijom terminacijskih naknada međunarodne poziva koji dolaze izvan EU/EEA. Iz istog razloga rasli su i prihodi od terminacije i to za 15,9%.

U prvih šest mjeseci 2016. godine prihodi od prodaje VAS usluga manji su za 3,0% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Struktura interkonekcijskih prihoda

Izvor: Poslovne knjige Društva

c. Razvoj infrastrukture, optičke mreže i internih servisa

Glasovne mreže

U prvom polugodištu 2016. nadograđena je interno razvijena NGN centrala klase 5, kojom od ovog polugodišta, osim za pružanje govorne usluge rezidencijalnim korisnicima, pružamo govorne usluge i malim poslovnim korisnicima.

Integriran je SBC-IC (Session Border Controller – Interconnection) sustav, koji omogućuje tehnološku migraciju postojećih TDM/ISUP IC veza na IP/SIP IC veze. Tehnološki napredak i regulatorne promjene omogućile su ostvarivanje međupovezivanja za govorne interkonekcije korištenjem novih tehnologija i protokola (IP/SIP). Preduvjet je bilo uvođenje novog SessionBorderController sustava u glasovnu mrežu Optime. Time su stvoreni preduvjeti za smanjivanje postojećih kapaciteta međupovezivanja za govorne interkonekcije korištenjem starijih tehnologija (TDM/ISUP) na minimalnu razinu. Tijekom prvog polugodišta 2016. izvršena su u sklopu integracije opsežna ispitivanja funkcionalnosti prilikom međupovezivanja glasovnih mreža sa tri domaća operatora, te migracija govornog prometa sa postojećih

TDM/ISUP IC veza na nove IP/SIP IC veze za dva domaća operatora.

Također, integriran je novi sustav za napredni nadzor i dubinsku analizu korisničkog i operatorskog govornog prometa u jezgri glasovne mreže Optime, koji omogućava kvalitetniju i detaljniju analizu ostvarenih poziva, bržu i kvalitetniju reakciju na korisničke i operatorske prijave problema, te promptnu analizu i rješavanje problema prilikom spajanja novih korisnika u glasovnu mrežu.

Podatkovne mreže

S prvim kvartalom 2016. godine, nadogradnjom kapaciteta i povećanjem redundancije, postojećih MPLS usmjernika na 53 čvora (od ukupno 60), izvršena je fizička optimizacija konfiguracije IP/MPLS usmjernika u svrhu povećanja pouzdanosti rada. Tijekom prvog kvartala 2016. izvršena je nadogradnja na 7 posljednjih čvorova.

Ugrađen je novi MPLS usmjernik u gradu Pagu, zbog većeg kapaciteta (1GE) i veće razine dostupnosti.

Integriran je novi BRAS sustav u mrežnu okolinu, čime su povećani kapaciteti za prihvat novih Internet korisnika, te je podignuta razina redundancije unutar samih BRAS sustava.

Nadograđen je sustav za automatsku konfiguraciju korisničke opreme (ACS – Automatic Configuration Server – TRO69) zbog povećanja broja korisnika.

U drugom kvartalu 2016. godine propagirani su novi IPTV kanali u IP/MPLS mrežu Optime: Sport klub 4, 5 i 6 (u SD formatu) te Sport klub 1, 2 i 3 (u HD formatu), HBO3 (SD) i HBO3 (HD), Orlando Kids (SD), Grand TV (SD), Fight Chanel World (HD), HRT2 (HD), Laudato TV (SD), CNBC (SD), Fight Cannel (Pay Per View) (SD).

Izvršena je nadogradnja telekomunikacijskih veza za međupovezivanje mreža Hrvatskog telekoma i Optime u svrhu razmjene bitstream prometa. Višestruka sučelja razine 1Gb/s nadograđena su višestrukim sučeljima kapaciteta razine 10Gb/s. U tijeku je migracija prometa iz starih domena u nove domene za međupovezivanje.

Tijekom prvog polugodišta 2016. godine dodatno je proširen obuhvat VDSL pristupnom tehnologijom.

Mrežna infrastruktura i optičke mreže

Razvoj svjetlovodne infrastrukture, odnosno izgradnju vlastite svjetlovodne mreže, tijekom

prvog polugodišta 2016. godine činila je poglavito izgradnja svjetlovodnih privoda do naših novih krajnjih veleprodajnih i maloprodajnih korisnika.

Govoreći brojkama, u prvom kvartalu radi se o 22,6 km nove svjetlovodne mreže, koju čini izgradnja 80 novih svjetlovodnih privoda. Najveća količina privoda i trasa realizirana je u regiji Sjever (42 privoda). Iza nje slijede regije Istok i Zapad, svaka sa 13 privoda, te regija Jug sa 12 privoda.

U drugom kvartalu izgrađeno je 47 novih svjetlovodnih priključaka (novih 10,6 km). Izgradnju svjetlovodne mreže u najvećoj mjeri predstavljala je realizacija svjetlovodnih privoda. Najviše svjetlovodnih privoda izgrađeno je na području zapadne Hrvatske (17 kom), iza nje slijede redom sjeverna Hrvatska (15 kom) i istočna Hrvatska (9 kom) te južna Hrvatska (6 kom).

Nadzor (noc)

Migracijom nadzora performansi sa starog Cacti sustava na novi Zabbix nadzorni sustav (BRAS i CGNAT sustav, kolokacijskih usmjernika, radio sustava: Pasolink, Ubiquiti i Mikrotik te firewall sustava), u prvom polugodištu 2016. godine proširen je i poboljšan nadzor telekomunikacijskih sustava i usluga.

U istu svrhu u nadzor su dodani i novi sustavi (Session Border Controller – sustava za SIP/IP međupovezivanje glasovnih mreža, GFAST pilot uređaj, nove VDSL Iskratel kartice, nadzor prometa IPTV tokova zaprimljenih od isporučitelja, telekomunikacijske 10Gbps veze za bitstream međupovezivanje sa HT-om, HaloSurf optička korisnička sučelja). Sustav je nadograđen novim funkcionalnostima u cilju otkrivanja izvora i odredišta DDoS napada, proširenja aktivnog nadzor broja korisnika (Bitstream i velikih poslovnih) po županijama, provjera izvršavanja automatske konfiguracije IPTV kanala na DSLAM sustavima te dodavanje funkcije odabira pojedinačnih parametara koji se nadziru u svrhu slanja izvještaja o razini kvalitete istih krajnjem korisniku ili interno u poslovne svrhe.

Tehnički servisi

U dijelu tehničkih servisa ukinuti su papirnati radni nalozi, te je Optima kao ekološki svjesna kompanija prešla na distribuciju radnih zadataka samo u elektroničkom obliku. Na taj

način povećana je interna efikasnost i pridonoseno je očuvanju okoliša.

Interni razvoj aplikacija

Tijekom prve polovine 2016. godine, izvršena je migracija baza podataka na nove servere i na novi diskovni sustav što omogućava veću stabilnost i brže izvršavanje upita na bazama (brže obrade računa, dohvaćanje izvještaja, brži odgovor na upite u CRM-u itd.).

Pokrenuti su pilot projekti za campaigning aplikaciju (kvalitetnije i efikasnije filtriranje potencijalnih korisnika), zatim za machine learning (sustav umjetne inteligencije za točnije predviđanje kvarova kod korisnika), te powerBI koji će omogućiti preglednije i efikasnije izvještavanje.

Interno je razvijen i redizajniran novi sustav za praćenje radnih naloga koji omogućava bolju preglednost i zadovoljava nove standarde poslovanja. Također, a nakon dužeg testiranja u produkciju je pušten interno razvijen oMail sustav koji umanjuje mogućnost završetka korisničkih mail adresa na crnim listama.

U skladu s modernim trendovima u IT sektoru, društvo je prešlo na Microsoft Office365 cloud čime je povećana efikasnost u poslovanju, sigurnost očuvanja podataka i bolja kolaboracija.

Infrastruktura

U prvoj polovini 2016. godine, je započeo i u tijeku je projekt zamjene baterija u kolokacijama kako bi osigurali autonomiju sustava u slučaju ispada električne mreže.

ICT Solutions

S prvim kvartalom ove godine, pokrenut je novi poslovni proces poznat kao ICT solutions, odnosno posebna ICT rješenja za krajnje korisnike.

Kroz ICT solutions korisnicima je ponuđeno kompletno poslovno rješenje uz standardne usluge Optima Telekoma, čime stvaramo dodatne vrijednosti istih.

Baza partnera Optima Telekoma, ovim segmentom poslovanja, proširiti će se, što će povećati prisutnost društva na tržištu. Prvi ICT solution projekti uspješno su realizirani, te u narednim kvartalima planiramo proširenje portfelja rješenja.

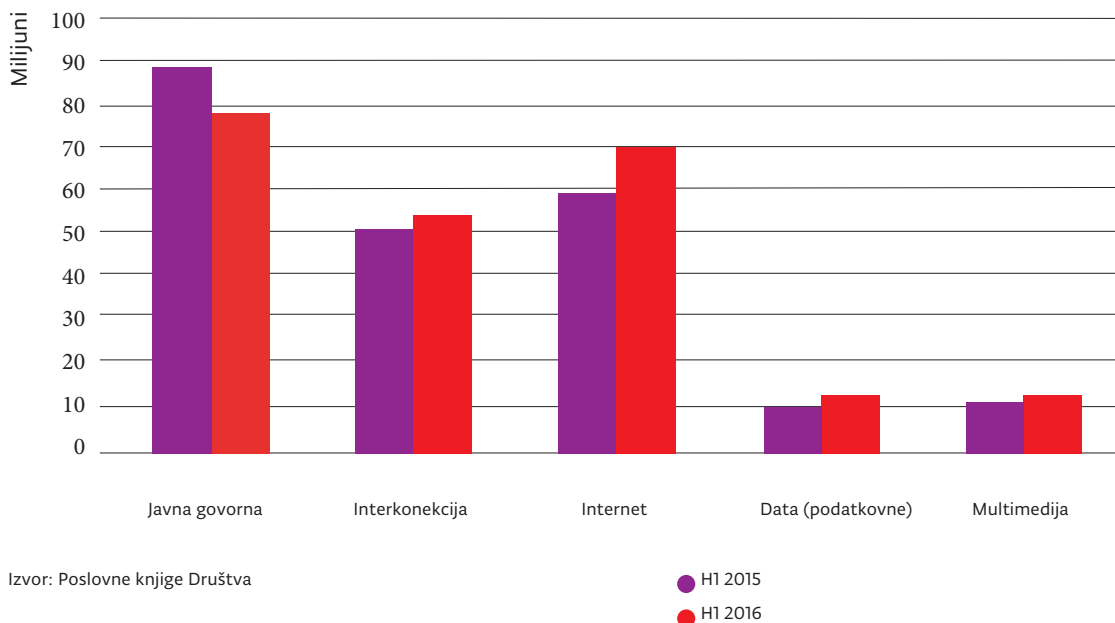
Financijski rezultati Grupe

I.7

Sažetak (u tisućama kuna)	H1 2015	H1 2016	H1 2016 / H1 2015	Q2 2015	Q2 2016	Q2 2016 / Q2 2015
Ukupni poslovni prihodi	223.490	228.174	2,1%	115.844	116.125	0,2%
Ukupni poslovni rashodi	177.441	180.078	1,5%	92.252	91.169	(1,2%)
EBITDA	46.048	48.096	4,4%	23.592	24.956	5,8%
Jednokratne stavke	3.408	528	(84,5%)	1.228	301	(75,5%)
EBITDA prije jednokrat- nih stavki	49.456	48.624	(1,7%)	24.821	25.257	1,8%
EBITDA marža (prije jed- nokratnih stavki)	22,1%	21,3%	(3,7%)	21,4%	21,7%	1,5%
Amortizacija	36.664	32.671	(10,9%)	18.117	16.624	(8,2%)
Financijski rezultat (neto)	(9.650)	(9.114)	(5,6%)	(3.336)	(6.041)	81,1%
Neto dobit /(gubitak) prije poreza	(266)	6.312		2.140	2.290	
Neto dobit/(gubitak) prije poreza i jednokratnih stavki	3.142	6.839		3.368	2.591	

*U 2015.G. UKLJUČEN JE RETROGRADNI DISKONT FINANCIJSKIH OBVEZA I IPTV PRAVA, TE REKLASIFIKACIJU EFEKTA MCL-A U KAPITAL

Prihodi od telekomunikacijskih usluga

a. Konsolidirani prihodi

Ukupni prihodi od telekomunikacijskih usluga u prvih šest mjeseci 2016. godine veći su za 2,4% u odnosu na isti period prethodne godine.

Povećanje prihoda u odnosu na prethodnu godinu prvenstveno je rezultat rasta prihoda od interneta, te prihoda od interkonekcije, podatkovnih prihoda i prihoda od multimedije. Kao pozitivan utjecaj povećanja broja korisnika porasli su prihodi od interneta i veći su za 18,7%, te prihodi od podatkovnog prometa su veći za 15,6%.

Prihodi od multimedije veći su za 10,4%, iako je tržište pokazalo pad u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od interkonekcije su veći za 7,9% kao posljedica većeg prihoda od tranzita, a čiji je porast uzrokovan deregulacijom terminacijskih naknada međunarodnih poziva koji dolaze izvan EU/EEA.

S druge strane, povećanje prihoda umanjeno je padom prihoda od javne govorne usluge za 14,0%, kao posljedica općeg trenda pada korištenja javne govorne usluge na globalnoj razini.

b. Dobit prije kamata, oporezivanja i amortizacije – EBITDA

Konsolidirana EBITDA veća je za 4,4%, u odnosu na prvih šest mjeseci 2015. godine, najviše zbog nižih jednokratnih stavaka u 2016. godini. EBITDA prije jednokratnih stavki za prvih šest mjeseci 2016. godine iznosi 48,6 mil HRK, što predstavlja smanjenje od 1,7% usporedno s prethodnom godinom. Navedeno smanjenje je posljedica intenzivnijih marketinških aktivnosti i pojačane akvizicije korisnika u 2016. godini.

Međutim, u drugom kvartalu vidljiv je pozitivan trend EBITDA-e prije jednokratnih stavki, a koja je veća od prethodne godine za 1,8%, zahvaljujući kontinuiranom porastu prihoda i mjerama uštede na troškovnoj strani.

c. Neto dobit/(gubitak)

Izuzimajući jednokratne stavke, te uzimajući u obzir financijske troškove vezane za predstečajnu nagodbu, efekt diskonta financijskih obveza, i niži trošak amortizacije u 2016, neto rezultat prije jednokratnih stavki veći je za 3,7 mil HRK u odnosu na prethodnu godinu.

	Q2 2016 (u 000 kn)	udio %
Opća ulaganja	1.080	5%
Kapitalna ulaganja tehnike	22.586	95%
Pristupna mreža (ACCESS Network)	14.238	60%
Jezgra mreže (CORE Network)	1.531	6%
Telekomunikacijski centar	6.817	29%
UKUPNO	23.666	100%

d. Kapitalna ulaganja u 2016. godini

Konsolidirana kapitalna ulaganja u prvoj polovini 2016. godine iznosila su 23,7 mil HRK. Od toga je 14,2 mil HRK uloženo u razvoj pristupne optičke mreže, širenje mreže kolokacija, korisničku opremu za pružanje IPTV i internet usluga rezidencijalnim korisnicima, te opremu za spajanje poslovnih korisnika. U jezgru mreže uloženo je 1,5 mil, dok je 6,8 mil HRK uloženo u proširenje usluga korisnicima.

e. Upravljanje rizicima

Upravljanje valutnim rizikom

Valutni rizik je rizik da će se vrijednosti financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tečaja. Društvo je najviše izloženo valutnom riziku po osnovi obveza po dugoročnim zajmovima, denominiranim u inozemnim valutama, koji se preračunavaju u kune primjenom važećeg tečaja na datum bilance. Nastale tečajne razlike terete rashode poslovanja ili se knjiže u korist računa dobiti i gubitka, ali ne utječu na tijek novca.

Kamatni rizik

Izloženost Društva kamatnom riziku nije značajna, budući da Društvo nema obveze po varijabilnim kamatnim stopama. Ostala imovina i obveze, uključujući i izdane obveznice, nisu izloženi kamatnom riziku.

Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze koje proizlaze iz potencijalnih financijskih

gubitaka Grupe. Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika s ugovornim stranama sa sličnim karakteristikama, te je usvojila procedure koje primjenjuje u poslovanju s kupcima. Grupa dobiva dovoljno kolaterala, ukoliko je potrebno, kao sredstvo za ublažavanje rizika financijskog gubitka zbog neispunjenih obveza, te ne jamči za obveze trećih strana.

Grupa smatra da se njihova maksimalna izloženost odražava se u iznosu od dužnika umanjeni za rezervacije za umanjenja vrijednosti koji je priznat na datum izvještaja o financijskom položaju.

Osim toga, Grupa je izložena riziku putem novčanih depozita u bankama. Upravljanje ovim rizikom je usredotočeno na poslovanje s najuglednijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu na domaćem i inozemnom tržištu, te na temelju kontakta sa bankama na dnevnoj osnovi.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava Društva, koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući adekvatne rezerve i kreditne linije, kontinuirano uspoređujući planirani i ostvareni tijek novca uz praćenje dospijea potraživanja i obveza.

Financijska izvješća grupe

II.

Račun dobiti i gubitka

II. 1

Naziv pozicije	<i>U tisućama kuna</i>	30.06.2016.	30.06.2015. <i>Prepravljeno</i>
Prihodi od prodaje		227.380	222.752
Ostali poslovni prihodi		794	738
		228.174	223.490
Troškovi prodane robe, materijala i energije		(3.798)	(3.016)
Troškovi naknade za međusobno povezivanje		(83.648)	(77.605)
Zakup telekomunikacijske opreme		(12.434)	(13.437)
Troškovi privlačenja kupaca		(2.794)	(1.260)
Ostali troškovi usluga		(31.491)	(32.148)
Troškovi osoblja		(25.620)	(30.862)
Kapitalizirani vlastiti troškovi rada		1.718	-
Amortizacija		(32.671)	(36.664)
Rezerviranje za potraživanja od kupaca – neto		(1.735)	(2.458)
Neto gubici od prodaje imovine i opreme		(22)	(3)
Ostali poslovni rashodi		(20.253)	(16.653)
		(212.748)	(214.106)
DOBIT IZ POSLOVANJA		15.426	9.384
Financijski prihodi		3.833	3.031
Financijski rashodi		(12.947)	(12.681)
Financijski rashodi – neto		(9.114)	(9.650)
DOBIT/(GUBITAK) PRIJE POREZA		6.312	(266)
Porez na dobit		-	(41)
DOBIT/(GUBITAK) GODINE		6.312	(307)
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-
UKUPNO SVEOBUHVAATNA DOBIT/(GUBITAK)		6.312	(307)

Izvor: Poslovne knjige Društva

Bilanca stanja

II. 2

AKTIVA	<i>U tisućama kuna</i>	30.06.2016.	31.12.2015.
Nematerijalna imovina		41.836	45.221
Nekretnine, postrojenja i oprema		301.788	307.584
Dani zajmovi		288	312
Depoziti		3.542	3.598
Financijska imovina raspoloživa za prodaju		35	35
Ostala dugotrajna imovina		9.000	9.500
Dugotrajna imovina		356.489	366.250
Zalihe		123	109
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja		80.294	71.140
Dani zajmovi		10.763	10.767
Depoziti		63	88
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihod		2.950	2.586
Novac i novčani ekvivalenti		7.308	20.418
Kratkotrajna imovina		101.501	105.108
UKUPNO AKTIVA		457.990	471.358
KAPITAL I OBVEZE			
Temeljni kapital		635.568	635.568
Kapitalni dobitak		194.354	194.354
Ostali kapital (obvezno konvertibilni zajam)		24.677	32.904
Preneseni gubitak		(816.235)	(819.787)
Kapital		38.364	43.039
Dugoročne posudbe		202.420	209.303
Izdane obveznice		71.364	71.085
Obveze prema dobavljačima		6.137	10.155
Rezerviranja		62	62
Prihod budućega razdoblja		20.803	21.835
Dugoročne obveze		300.786	312.440
Kratkoročne posudbe		4.364	434
Izdane obveznice		-	-
Obveze prema dobavljačima		87.286	91.514
Rezerviranja		509	509
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja		20.276	17.406
Ostale kratkoročne obveze		6.405	6.016
Kratkoročne obveze		118.840	115.879
UKUPNO PASIVA		457.990	471.358

Novčani tijek

II. 3

Naziv pozicije	30.06.2016.	30.06.2015.
Poslovne aktivnosti		
Ukupna dobit prije poreza	6.312	(266)
Amortizacija	32.671	36.664
Smanjenje/(povećanje) zaliha	(14)	1.034
Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(9.216)	(4.138)
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	(3.839)	(9.634)
Ostalo povećanje/(smanjenje) novčanog tijeka	1.971	8.661
Novac generiran poslovnim aktivnostima	27.885	32.321
Novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti		
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme	(23.490)	(13.049)
Primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	-	2.909
Neto novac korišten u investicijskim aktivnostima	(23.490)	(10.140)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		
Ostali primici iz financijskih aktivnosti	171	1.308
Otplata obveza po financijskom najmu i posudbi	(17.676)	(29.689)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima	(17.505)	(28.381)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata	(13.110)	(6.200)
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja	20.418	25.954
Novac i novčani ekvivalenti na dan 30. lipnja	7.308	19.754

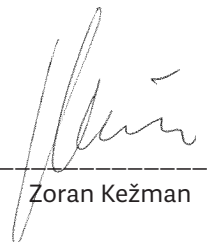
Izvor: Poslovne knjige Društva

Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja

III.

U skladu s čl. 410 Zakona o tržištu kapitala članovi Uprave, Zoran Kežman, predsjednik, Mirela Šešerko, članica, Irena Domjanović, članica, Tomislav Tadić, član, suglasno izjavljuju da su prema njihovom najboljem saznanju, financijska izvješća za izvještajno razdoblje sastavljena uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvješćivanja te da daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja Društva kao i društava uključenih u konsolidaciju. Financijski izvještaj sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Društva i društava kćeri kao i opis najznačajnijih neizvjesnosti i čimbenika rizika kojima je grupa izložena.

(potpisi članova Uprave)

Zoran Kežman

Mirela Šešerko

Irena Domjanović

Tomislav Tadić

Uprava ističe da predmetno izvješće sadrži određene izjave o budućim događajima u vezi s financijskim stanjem, kretanjima na tržištu elektroničkih komunikacija, rezultatima aktivnosti koje Društvo i Grupa trenutno poduzimaju u cilju poboljšanja svoje tržišne pozicije. Spomenute izjave temelje se na najboljim trenutnim saznanjima i očekivanjima, no ne mogu predstavljati nikakvo jamstvo njihova ostvarenja.

Dodatne informacije i važne promjene Društvo čini dostupnim na svojim internet stranicama www.optima.hr/investitori.hr.

Optima
OT – OPTIMA TELEKOM D.D.
ZAGREB

Prilog 1.		
Razdoblje izvještavanja:	1.1.2016	do 30.6.2016
Naziv pozicije		
Tromjesečni financijski izvještaj poduzetnika TFI-POD		
Matični broj (MB):	0820431	
Matični broj subjekta (MBS):	040035070	
Osobni identifikacijski broj (OIB):	36004425025	
Tvrtka izdatelja:	OT-OPTIMA TELEKOM d.d.	
Poštanski broj i mjesto:	10010	BUZIN
Ulica i kućni broj:	BANI 75A	
Adresa e-pošte:	info@optima.hr	
Internet adresa:	www.optima.hr	
Šifra i naziv općine/grada:	133	
Šifra i naziv županije:	21	Broj zaposlenih: 332
Konsolidirani izvještaj:	DA	(krajem izvještajnog razdoblja) Šifra NKD-a: 6110
Tvrtke subjekata konsolidacije (prema MSFI):	Sjedište:	MB:
OPTIMA DIRECT d.o.o.	Buje	03806014
OPTIMA TELEKOM d.o.o.	Koper, Republika Slovenija	02236133
OPTIMA TELEKOM za upravljanje nekretninama i savjetovanje d.o.o.	Kuzminečka 8, Zagreb	21017859228
Knjigovodstveni servis:		
Osoba za kontakt:	Svetlana Kundović	
	(unosi se samo prezime i ime osobe za kontakt)	
Telefon:	01/5492 027	Telefaks: 01/5492 019
Adresa e-pošte:	svetlana.kundovic@optima-telekom.hr	
Prezime i ime:	ZORAN KEŽMAN, MIRELA ŠEŠERKO, TOMISLAV TADIĆ, IRENA DOMJANOVIĆ	
	(osoba ovlaštene za zastupanje)	
Dokumentacija za objavu:		
1. Financijski izvještaji (bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom tijeku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje)		
2. Međuzvještaj posloводства,		
3. Izjavu osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja izdatelja.		
M.P.	(potpis osobe ovlaštene za zastupanje)	

RACUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2016. do 30.06.2016.

Naziv pozicije

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodno razdoblje		Tekuće razdoblje	
		Kumulativno	Tromjesečje	Kumulativno	Tromjesečje
1	2	3	4	5	6
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	223.489.767	115.844.194	228.174.215	116.125.153
1. Prihodi od prodaje	112	222.750.008	115.716.305	227.323.102	115.706.179
2. Ostali poslovni prihodi	113	739.759	127.889	851.113	418.974
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	214.105.554	110.368.484	212.748.992	107.793.598
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	0	0	0	0
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	124.533.528	66.293.578	129.483.260	66.921.330
a) Troškovi sirovina i materijala	117	2.925.510	1.349.693	2.966.351	1.510.546
b) Troškovi prodane robe	118	31.334	7.881	688.394	481.221
c) Ostali vanjski troškovi	119	121.576.683	64.936.003	125.828.515	64.929.564
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	26.149.892	12.898.238	24.907.004	12.633.119
a) Neto plaće i nadnice	121	15.122.395	7.878.289	14.260.739	7.194.527
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	7.336.997	3.207.979	7.111.948	3.644.930
c) Doprinosi na plaće	123	3.690.500	1.811.970	3.534.317	1.793.662
4. Amortizacija	124	36.664.112	18.116.635	32.670.804	16.624.373
5. Ostali troškovi	125	20.891.980	10.527.256	23.425.626	11.279.089
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	2.457.980	1.304.511	1.734.556	34.556
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	0	0	0	0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	2.457.980	1.304.511	1.734.556	34.556
7. Rezerviranja	129	3.408.063	1.228.266	527.741	301.130
8. Ostali poslovni rashodi	130	0	0	0	0
III. FINANIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	3.031.306	2.543.347	3.833.613	303.129
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	132	0	0	0	0
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	133	3.031.306	2.543.347	3.833.613	303.129
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	0	0	0	0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	0	0	0	0
5. Ostali financijski prihodi	136	0	0	0	0
IV. FINANIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	12.681.127	5.879.152	12.947.179	6.344.595
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	0	0	0	0
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	139	12.681.127	5.879.152	12.947.179	6.344.595
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	0	0	0	0
4. Ostali financijski rashodi	141	0	0	0	0
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	0	0	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	0	0	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	0	0	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	226.521.073	118.387.541	232.007.828	116.428.282
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	226.786.681	116.247.636	225.696.171	114.138.193
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	-265.609	2.139.905	6.311.657	2.290.089
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	0	2.139.905	6.311.657	2.290.089
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	265.609	0	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	151	41.596	41.596	0	0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	-307.205	2.098.309	6.311.657	2.290.089
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	0	2.098.309	6.311.657	2.290.089
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	307.205	0	0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani financijski izvještaj)					
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA					
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155	-307.205	2.098.309	6.311.657	2.290.089
2. Pripisana manjinskom interesu	156			0	
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)					
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	-307.205	2.098.309	6.311.657	2.290.089
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	0	0	0	0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159	0	0	0	0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	160	0	0	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske	161	0	0	0	0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	0	0	0	0
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163	0	0	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164	0	0	0	0
7. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	165	0	0	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166	0	0	0	0
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (158-166)	167	0	0	0	0
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	-307.205	2.098.309	6.311.657	2.290.089
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani financijski izvještaj)					
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA					
1. Pripisana imateljima kapitala matice	169	-307.205	2.098.309	6.311.657	2.290.089
2. Pripisana manjinskom interesu	170	0	0	0	0

BILANCA
stanje na dan 30.06.2016.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodno razdoblje	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	356.749.725	347.489.391
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	45.221.033	41.835.923
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	45.221.033	41.835.923
3. Goodwill	006	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	0	0
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	307.584.178	301.788.317
1. Zemljište	011	23.269	23.269
2. Građevinski objekti	012	13.524.483	13.262.418
3. Postrojenja i oprema	013	278.150.339	275.745.597
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	1.026.468	894.621
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	0	0
7. Materijalna imovina u pripremi	017	14.453.640	11.543.458
8. Ostala materijalna imovina	018	46.822	46.822
9. Ulaganje u nekretnine	019	359.157	272.132
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	3.944.514	3.865.151
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	35.000	35.000
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	3.909.514	3.830.151
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027	0	0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	0	0
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	0	0
3. Ostala potraživanja	032	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	102.522.044	98.550.711
I. ZALIHE (036 do 042)	035	108.795	122.991
1. Sirovine i materijal	036	0	0
2. Proizvodnja u tijeku	037	0	0
3. Gotovi proizvodi	038	0	0
4. Trgovačka roba	039	108.795	122.991
5. Predujmovi za zalihe	040	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	0	0
7. Biološka imovina	042	0	0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	71.140.783	80.357.095
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	0	0
2. Potraživanja od kupaca	045	69.718.052	78.868.459
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	33.083	27.711
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	332.913	177.205
6. Ostala potraživanja	049	1.056.735	1.283.720
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	10.854.434	10.762.619
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	10.854.434	10.762.619
7. Ostala financijska imovina	057	0	0
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	058	20.418.032	7.308.006
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	12.085.986	11.950.047
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	471.357.755	457.990.149
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061	328.151.090	329.294.535

PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	43.038.811	38.364.384
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	635.568.080	635.568.080
II. KAPITALNE REZERVE	064	194.354.000	194.354.000
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	30.685.674	19.699.590
1. Zakonske rezerve	066	0	0
2. Rezerve za vlastite dionice	067	0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	0	0
4. Statutarne rezerve	069	0	0
5. Ostale rezerve	070	30.685.674	19.699.590
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	0	0
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-830.245.117	-817.568.944
1. Zadržana dobit	073	0	0
2. Preneseni gubitak	074	830.245.117	817.568.944
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	12.676.174	6.311.657
1. Dobit poslovne godine	076	12.676.174	6.311.657
2. Gubitak poslovne godine	077	0	0
VII. MANJINSKI INTERES	078	0	0
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	571.259	571.259
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	571.259	571.259
2. Rezerviranja za porezne obveze	081	0	0
3. Druga rezerviranja	082	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	290.542.948	279.921.603
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	0	0
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	209.302.545	202.419.997
4. Obveze za predujmove	087	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	088	10.155.206	6.137.123
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089	71.085.197	71.364.483
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0
8. Ostale dugoročne obveze	091	0	0
9. Odgođena porezna obveza	092	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	97.963.197	98.054.742
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	0	0
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	433.585	4.364.392
4. Obveze za predujmove	097	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	098	91.514.439	87.286.092
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima	101	3.181.492	2.379.205
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	2.831.500	4.025.053
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	0	0
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104	0	0
12. Ostale kratkoročne obveze	105	2.181	0
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	39.241.540	41.078.161
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	471.357.755	457.990.149
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108	328.151.090	329.294.535
DODATAK BILANCI (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani financijski izvještaj)			
A) KAPITAL I REZERVE			
1. Pripisano imateljima kapitala matice	109	43.038.811	38.364.384
2. Pripisano manjinskom interesu	110	0	0

Napomena 1.: Dodatak bilanci popunjavaju poduzetnici koji sastavljaju konsolidirane financijske izvještaje.

**IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda
u razdoblju 01.01.2016. do 30.06.2016.**

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodno razdoblje	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	-265.609	6.311.657
2. Amortizacija	002	36.664.112	32.670.804
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003		
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004		
5. Smanjenje zaliha	005	1.034.270	
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006	8.659.915	1.972.560
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	46.092.689	40.955.021
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	9.634.300	3.839.262
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	4.137.886	9.216.312
3. Povećanje zaliha	010		14.196
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011		
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	13.772.186	13.069.770
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	013	32.320.503	27.885.251
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	014	0	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015		
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	2.908.890	0
3. Novčani primici od kamata	017		
4. Novčani primici od dividendi	018		
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019		
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	2.908.890	0
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	13.048.557	23.489.833
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022		
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023		
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	13.048.557	23.489.833
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	025	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	026	10.139.667	23.489.833
NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	0	0
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	1.308.033	171.178
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	1.308.033	171.178
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	29.688.778	17.676.622
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	0	0
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	0	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	29.688.778	17.676.622
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	037	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	038	28.380.745	17.505.444
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	0	0
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	6.199.909	13.110.026
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	25.954.231	20.418.032
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	0	0
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043	6.199.909	13.110.026
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	19.754.322	7.308.006

IZVJESTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
za razdoblje od 1.1.2016 do 30.6.2016

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
1. Upisani kapital	001	635.568.080	635.568.080
2. Kapitalne rezerve	002	194.354.000	194.354.000
3. Rezerve iz dobiti	003	29.417.694	19.699.590
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-830.245.117	-817.568.944
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	-307.205	6.311.657
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006		
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007		
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008		
9. Ostala revalorizacija	009		
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	28.787.453	38.364.384
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011	0	0
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012	0	0
13. Zaštita novčanog tijeka	013	0	0
14. Promjene računovodstvenih politika	014	0	0
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015	0	0
16. Ostale promjene kapitala	016	0	0
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	0	0
17 a. Pripisano imateljima kapitala matice	018	28.787.453	38.364.384
17 b. Pripisano manjinskom interesu	019		

Stavke koje umanjuju kapital upisuju se s negativnim predznakom

Podaci pod AOP oznakama 001 do 009 upisuju se kao stanje na datum bilance